

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla az M & B Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: Dr. Molnár Iván ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a NOVUM Pénzügyi, Gazdasági Tanácsadó és Műszaki Szolgáltató Zrt. (1068 Budapest, Benczúr u. 8. I/5.; felszámolóbiztos: Lampért Csaba) felszámoló részéről megbízott Varga Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: Dr. Varga Judit ügyvéd) által képviselt I.r. alperes neve (I.r. alperes címe) I.r. és a Varga Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: Dr. Varga Judit ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II.r. alperesek ellen, vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2010. március 29-én meghozott 8.G.20.505/2008/41. számú ítélete ellen, a felperes részéről 48. sorszámon, a II.r. alperes részéről pedig 49. sorszámon előterjesztett fellebbezések folytán indult másodfokú eljárásban, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben, akként változtatja meg, hogy a felperes teljes keresetét elutasítja.

A felperes részéről az alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1 000 000 (Egymillió) Ft-ra, az államnak - külön felhívásra - fizetendő eljárási illeték összegét pedig 914 600 (Kilencszáztizennégyezer-hatszáz) Ft-ra felemeli.

Mellőzi az alpereseknek 338 420 (Háromszázharmincnolcezer-négyszázhusz) Ft feljegyzett kereseti eljárási illeték fizetésére kötelezését.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 15 napon belül 100 000 (Egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 540 000 (Ötszáznegyvenezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a Debreceni Ítéltábla/7. számú végzése folytán megismételt elsőfokú eljárásban előterjesztett, módosított keresetében az alpereseket 9 171 502 Ft vállalkozói díj és annak 2005. szeptember 25-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

Az alperesek a felperes keresetének elutasítását kérték. A megismételt eljárásban azt már nem vitatták, hogy a felperes és az I.r. alperes között érvényes vállalkozási szerződés jött

létre, amely szerződés alapján a felperes 9 775 257 Ft + áfa értékű munkát elvégzett. A felperest megillető vállalkozói díjba ugyanakkor kérték beszámítani az I.r. alperes részéről a pert megelőzően már kifizetett, bruttó 3 500 000 Ft-ot és az eljárás során kötött részegyezségben megfizetni vállalt bruttó 1 400 612 Ft-ot.

Állították továbbá, hogy a munkavégzéshez felhasznált anyagmennyiségből 5 871 190 Ft + áfa értékű anyagot az I.r. alperes biztosított, ezért ezt az összeget, valamint az ahhoz kapcsolódó 270 000 Ft + áfa összegű anyagigazgatási költséget ugyancsak kérték beszámítani a felperes követelésébe.

Hivatkoztak arra is, hogy a kivitelezés 24 napos késedelme a felperesnek felróható okból következett be, amelyre tekintettel késedelmi kötbér jogcímén további 4 800 000 Ft-nak a felperes követelésébe történő beszámítását kérték.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban 41. sorszámmon meghozott újabb ítéletében az I.r. alperest arra kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 2 816 496 Ft + áfa összegű vállalkozói díjat és annak 2005. szeptember 25-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

A II.r. alperest pedig arra kötelezte, hogy a fenti összeg I.r. alperestől történő behajthatatlanságának igazolásától számított 15 napon belül fizesse meg a felperesnek az I.r. alperes terhére megállapított összegeket.

Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek 15 napon belül 329 392 Ft + 34 320 Ft áfa összegű perköltséget. A felperest 576 198 Ft, az I.r. alperest pedig 338 420 Ft eljárási illetéknek az állam javára történő megfizetésére is kötelezte azzal, hogy az illetéknek az I.r. alperestől történő behajthatatlansága igazolása esetén azt ugyancsak a II.r. alperes köteles megfizetni az államnak.

Az elsőfokú bíróság az újabb ítélete indokolásában tényállásként állapította meg, hogy a felperes és az I.r. alperes között 2005. március 30-án vállalkozási szerződés jött létre, amelyben a felperes a szám alatti központi fűtés-szerelési munkáinak elvégzésére vállalkozott, 2005. június 15-i teljesítési határidővel.

A szerződés műszaki tartalmát a R Kft. által készített tervek képezték.

A vállalkozói díj összegét illetően a szerződő felek abban állapodtak meg, hogy azt utólag történő, tételes felmérés alapján fogják megállapítani, a szerződésben rögzített 900 Ft + áfa összegű rezsi óradíj és a felperes által beszerzett anyagmennyiségek figyelembevételével.

A szerződés tartalmazta továbbá, hogy késedelmes teljesítés esetén a felperes napi 200 000 Ft késedelmi kötbér fizetésére köteles.

A felperes a szerződésben vállalt munkákat - a radiátorok és hőközpont besabályozása, valamint a próbafűtés kivételével - 2005. július 10-re elvégezte.

A felperes által elvégzett munka értékét az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban beszerzett szakértői vélemény alapján 9 775 257 Ft + áfa összegben állapította meg, amelyből levonásba helyezte az I.r. alperes részéről a pert megelőzően már teljesített, bruttó 3 500 000 Ft-ot és az eljárás során megkötött részegyezségben megfizetni vállalt bruttó 1 400 612 Ft-ot.

Az I.r. alperes által biztosított anyagok értékét 2 282 416 Ft + áfa, az I.r. alperes részéről jótéjesítési garancia és engedmény címén jogszerűen visszatartott vállalkozói díjakat pedig 488 762 Ft + áfa, illetve 267 093 Ft + áfa összegekben határozta meg és megállapította, hogy mindezen tételeknek az I.r. alperes javára történő elszámolása után a felperest jogszerűen 2 816 496 Ft + áfa vállalkozói díj illeti meg, ezért az I.r. alperest ennek az összegnek a megfizetésére kötelezte.

Az I.r. alperes kötbérkövetelését az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak, amely döntését azzal indokolta, hogy a perben beszerzett szakértői vélemény szerint a kivitelezés késedelmét az I.r. alperes érdekkörében felmerült tervmódosítások okozták.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes és a II.r. alperes is fellebbezést terjesztettek elő.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alpereseknek a módosított keresete szerinti marasztalását kérte.

Állította, hogy az I.r. alperessel átalányáras vállalkozási szerződést kötött, amelyben az őt megillető fix összegű vállalkozói díjat 13 354 668 Ft + áfa összegben határozták meg, azzal, hogy az utólagos tételes elszámolás csak az esetleges pótmunkákkal összefüggésben alkalmazandó.

Ezért az elsőfokú bíróságnak a felek közötti elszámolást nem a szakértő által megállapított vállalkozói díjból, hanem a szerződésben rögzített, nettó 13 354 668 Ft-ból kiindulva kellett volna elvégezni.

A II.r. alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan pedig a sérelmezett határozat megváltoztatását és a felperes teljes keresetének elutasítását kérte.

Álláspontja szerint megalapozatlan az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a felperes által elvégzett munka összértékén belül 4 299 531 Ft-ot tett ki a felperes által biztosított anyagok értéke. Hivatkozott arra, hogy a felperes a szerződés teljesítéséhez felhasznált anyagokról készült számlákat nem bocsátotta a szakértő rendelkezésére, illetőleg az eljárás során semmilyen okiratot nem csatolt annak bizonyítására, hogy milyen mennyiségű és értékű anyagot használt fel a kivitelezés során.

Utalt arra is, hogy a felperes az I.r. alperes által rendelkezésre bocsátotta anyagok értékét korábban 3 231 190 Ft + áfa összegben már elismerte, amelyet az elsőfokú bíróság az újabb ítélete meghozatala során figyelmen kívül hagyott.

A II.r. alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást az alperesek késedelmi kötbér iránti igénye tekintetében is. Kiemelte, hogy a nem vitás tényállás szerint a felperes késedelmesen teljesített, ugyanakkor a felperes az eljárás során csupán állította, azonban nem bizonyította, hogy a késedelem nem neki felróható okból következett be. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság részéről megjelölt tervmódosítások a felperes munkavégzését érdemben nem akadályozták.

Sérelmezte a II.r. alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit is. Állítása szerint annak meghatározása során az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésben megállapított költségeket figyelmen kívül

hagyta, a szakértői költség megállapításakor pedig nem a jogerős díjmegállapító végzésben meghatározott összeget osztotta meg a peres felek között a pernyertesség és a pervesztesség arányában.

Az I.r. alperes az elsőfokú bíróság ítélete ellen - külön - fellebbezést nem terjesztett elő. Az ítéletátláho 2010. november 11-én érkezett beadványában ugyanakkor a saját vonatkozásában az eljárás megszüntetését, vagy a felperes keresetének elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy az ellene 2009. július 28. kezdő időponttal megindított felszámolási eljárásban a felperes részéről joghatályos hitelezői igénybejelentésre nem került sor, amelyre tekintettel a felperesnek a vele szemben érvényesíthető igénye megszűnt.

A II.r. alperes az ítéletátláho 2011. január 24-én benyújtott beadványában a fellebbezési kérelmét akként pontosította, hogy elsődlegesen maga is a főkötelezettel (I.r. alperes) szembeni felszámolási eljárásbeli felperesi igényérvényesítés elmulasztására hivatkozással kérte a teljes kereset elutasítását.

A felperes a másodfokú bíróság felhívására tett nyilatkozatában előadta, hogy az I.r. alperes ellen indult felszámolási eljárásban a hitelezői igényét ugyan határidőn belül bejelentette a felszámolónak, a regisztrációs díj megfizetésére azonban nem volt lehetősége.

Az általa előadottak igazolására az iratokhoz csatolta a hitelezői igénybejelentését tartalmazó, a felszámolónak 2009. augusztus 26-án intézett levelének, valamint a felszámoló arra vonatkozó, 2009. december 7-én írt válaszlevelének másolatát.

Az ítéletátlá a felek nyilatkozatai, valamint az általuk az első- és másodfokú eljárásban csatolt okiratok tartalma alapján az elsőfokú bíróság részéről megállapított tényállást a következőkkel egészíti ki:

A.... Megyei Bíróság az I.r. alperes ellen 2009. február 23-án indult felszámolási eljárásban meghozott,/6. számú végzésében megállapította az I.r. alperes fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolását. A felszámolás elrendelésének közzétételére a Céglközlöny 2009. július 28-i számában került sor.

A felperes az I.r. alperes ellen indult felszámolási eljárásban a hitelezői igényét 2009. augusztus 26-án bejelentette a felszámolóhoz, a nyilvántartásba vételi díjat azonban - a felszámoló felhívása ellenére - 2010. július 28-ig nem fizette meg, ezért a bejelentett hitelezői igényét a felszámoló nem vette nyilvántartásba.

Az így kiegészített tényállás alapján az ítéletátlá a felperes fellebbezését alaptalannak, a II.r. alperes fellebbezését pedig megalapozottnak találta.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban meghozott újabb ítéletében már a felszámolás alatt álló I.r. alperest kötelezte az ítéletben megállapított marasztalási összegnek a felperes javára történő megfizetésére.

Az I.r. alperes és a vele együtt perelt II.r. alperes, mint mögöttes felelős a Pp. 51.§ (1) bekezdésének a) pontja szerinti egységes pertársak (BH.2001/285.). A II.r. alperes

fellebbezése ezért az I.r. alperesre is kihatott, a Pp. 52.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján.

A felszámolás alatt álló I.r. alperessel szembeni pénzkövetelés érvényesítésére azonban csak a felszámolási eljárás keretében volt lehetőség, mivel „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló, többször módosított 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 38.§ (3) bekezdése azt írja elő, hogy a felszámolás alá került gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás kezdő időpontja után a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni. A Cstv. az igényérvényesítés módját is szabályozza (az ezzel kapcsolatos szabályokat a Cstv. 28.§ (2) bekezdésének f) pontja és a 37.§ rendelkezései tartalmazzák). A Cstv. 38.§ (2) bekezdése szerint a felszámolás kezdő időpontja előtt indult perek és nemperes eljárások a korábban eljárt bíróság előtt folytatódnak. A pénzkövetelés érvényesítése céljából a felszámolás kezdő időpontja előtt indított eljárás a hitelezőt nem mentesíti a 28.§ (2) bekezdésének f) pontjában és a 46.§ (7) bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítése alól. A hitelező pervesztessége esetén a 46.§ (7) bekezdése alapján teljesített befizetést - a hitelező kérelmére - 30 napon belül vissza kell fizetni. A hitelező részleges pervesztessége esetén a megítélt követelésnek megfelelő befizetésen felüli összeget kell - a hitelező kérelmére - 30 napon belül visszafizetni.

A Cstv. hivatkozott rendelkezései alapján mind a 40 napon belül, mind a 40 napon túl, de a felszámolás közzétételétől számított 1 éven (a jelenleg hatályos rendelkezés szerint már 180 napon) belül bejelentett hitelezői igények nyilvántartásba vételének az a feltétele, hogy a hitelező a Cstv. 46.§ (7) bekezdésében megállapított mértékű nyilvántartásba vételi díjat is befizesse és annak megtörténtét is igazolja a felszámolónak.

A Cstv. 37.§ (3) bekezdése szerint pedig a 37.§ (1) és (2) bekezdéseiben foglalt esetekben az egy éves (180 napos) határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

A Cstv. hivatkozott rendelkezéseinek alkalmazása során kialakult bírósági gyakorlat a jogszabályban az igényérvényesítésre megállapított jogvesztő határidő elmulasztását az alanyi jog megszűnésének tekinti, amely a felszámolás alá került adóssal szembeni igényérvényesítési jogosultság végleges elvesztését jelenti (BDT.2009/2098.; BDT.2008/159. számú eseti döntések).

A jelen esetben a felperes az I.r. alperessel szemben indult felszámolási eljárás közzétételétől számított egy éves jogvesztő határidőn belül ugyan a hitelezői igényét a felszámolónak nem vitásan bejelentette, a nyilvántartásba vételi díj befizetésének elmulasztása miatt azonban a bejelentett igényét a felszámoló nem vette (nem vehette) nyilvántartásba. A jogvesztő 1 éves határidő pedig 2010. július 28-án lejárt.

A joghatályos igénybejelentés elmulasztása pedig (a jelen esetben is) azzal a következménnyel járt, hogy a felperesnek az I.r. alperessel szemben a felszámolás kezdő időpontja előtt indított jelen perben érvényesített alanyi joga megszűnt.

Az alanyi jognak az I.r. alperessel, mint főkötelezettrel szemben történt megszűnése pedig a II.r. alperessel, mint mögöttes felelőssel szembeni felperesi igény megszűnését is eredményezte.

A perbeli jogvitára vonatkozóan még irányadó, „A gazdasági társaságokról” szóló, 1997. évi XLIV. törvény (régi Gt.) 101.§ (1) bekezdésében, valamint a 90.§ (1) és (2) bekezdéseiben foglaltak alapján ugyanis a betéti társaság beltagjának mögöttes felelőssége csak ugyanazon kötelezettség tekintetében állapítható meg, mint a főkötelezett betéti társaságé, tehát a mögöttes felelős helytállási kötelezettsége a főkötelezett kötelezettségéhez igazodik.

Ezért a főkötelezettel szembeni jogvesztés a mögöttes felelősre is kihat, amely az adott esetben azt jelentette, hogy a felperes alanyi jogának az I.r. alperessel szembeni megszűnése a mögöttes felelős II.r. alperessel szembeni igényének megszűnését is eredményezte.

Az alperesekkel szembeni igényérvényesítési jogosultság (alanyi jog) megszűnése pedig a felperesnek az alperesekkel szemben előterjesztett teljes keresetének elutasítását tette szükségessé.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperesnek az alperesekkel szemben előterjesztett teljes keresetét elutasította, a felperes és az I.r. alperes közötti vállalkozási szerződéshez kapcsolódó elszámolásra vonatkozó érdemi megállapításoknak a mellőzésével.

A pervesztesség-pernyertesség arányának megváltozása miatt a másodfokú bíróságnak meg kellett változtatnia az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit is, akként, hogy a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján az alperesek által előlegezett teljes szakértői költségnek (498 470 Ft), valamint az alperesek közös jogi képviselője ügyvédi munkadíjából eredő teljes elsőfokú perköltségének a megfizetésére a felperest kellett kötelezni, ugyanakkor a felperes a jogi képviselőjének ügyvédi munkadíjából és az általa előlegezett szakértői díjból eredő saját elsőfokú perköltségét maga köteles viselni.

Ugyancsak a pervesztés felperest kellett kötelezni a saját illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett kereseti illetéknek (550 000 Ft), valamint az I.r. alperes illetékfeljegyzési joga és a II.r. alperes személyes költségmentessége folytán a korábbi másodfokú eljárásban feljegyzett fellebbezési eljárási illetéknek (364 600 Ft) az állam javára történő megfizetésére, „Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§ (3) bekezdése szerint alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdésében és a 15.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján, ugyanakkor az I.r. alperest (valamint mögöttesen a II.r. alperest) mentesíteni kellett a marasztalásuk arányában meghatározott kereseti illetéknek az állam javára történő megfizetési kötelezettség alól.

Annak következtében pedig, hogy a felperes fellebbezése eredménytelen, a II.r. alperes fellebbezése pedig eredményes volt, a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján ugyancsak a felperest kellett kötelezni a II.r. alperesnek a jelen másodfokú eljárásban felmerült, a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségének, továbbá a feleket megillető költségkedvezmények folytán feljegyzett újabb fellebbezési eljárási illetékeknek (a felperes fellebbezése esetében 339 000 Ft, a II.r. alperes fellebbezése esetében pedig 211 000 Ft-nak) az állam javára történő megfizetésére, a már hivatkozott jogszabályok alapján.

Az alperesek javára ügyvédi munkadíj címén megállapított másodfokú perköltség összegét az ítéltábla a Pp. 79.§ (1) bekezdése alapján, hivatalból határozta meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2), (5) bekezdéseiben, valamint a 4/A.§-ban foglaltak alapján, azonban a (6) bekezdést is alkalmazva, arra is figyelemmel, hogy a kereset elutasítására nem a jogvita érdemi elbírálásának eredményeként került sor és a jogi képviselőnek jelentős ügyvédi tevékenységet már nem kellett kifejtenie.

Debrecen, 2011. január 26.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Dr. Drexlerné Dr. Karcub Edit sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-